

BESLUIT VAN DE COMMISSIE

van 27 juli 2011

inzake de veiligheidseisen waaraan Europese normen moeten voldoen om bepaalde gevaren voor kinderen als gevolg van aan de binnenzijde geplaatste zonwering, raambekleding met koorden en beveiligingssystemen te voorkomen overeenkomstig Richtlijn 2001/95/EG van het Europees Parlement en de Raad

(Voor de EER relevante tekst)

(2011/477/EU)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Richtlijn 2001/95/EG van het Europees Parlement en de Raad van 3 december 2001 inzake algemene productveiligheid ⁽¹⁾, en met name artikel 4, lid 1, onder a),

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Overeenkomstig artikel 3, lid 2, tweede alinea, van Richtlijn 2001/95/EG wordt een product verondersteld veilig te zijn wanneer het voldoet aan de niet-bindende nationale normen tot omzetting van de Europese normen waarvan de referenties door de Commissie in het *Publicatieblad van de Europese Unie* zijn bekendgemaakt.
- (2) De Europese normalisatie-instellingen moeten deze Europese normen op basis van door de Commissie vastgestelde specifieke veiligheidsvoorschriften opstellen.
- (3) Veel woningen hebben zonwering en andere raambekleding met koorden die voor het op of neerlaten van het product (bedieningskoord) of als verbinding tussen de verschillende onderdelen (binnenkoord) worden gebruikt. Deze koorden kunnen tot verwurging bij kinderen leiden, omdat ze lussen kunnen vormen waar kinderen in verstrikt kunnen raken tijdens het spelen in de buurt van een raam. Kinderen kunnen ook op de vensterbank of op meubilair klimmen om de koorden te pakken. Ook kunnen er ongelukken gebeuren als bedden of kinderbedjes in de buurt van het raam zijn geplaatst, waar de koorden binnen het bereik van kinderen zijn.
- (4) In 1998 is uit een steekproef bij ziekenhuizen in de vijftien lidstaten van de Europese Unie gebleken dat 129 kinderen in het ziekenhuis waren opgenomen vanwege een verwonding in verband met een zonweringkoord of een gordijnkoord ⁽²⁾. Naar schatting overlijden er in het Verenigd Koninkrijk elk jaar één of twee kinderen omdat ze in de koorden van zonwering verstrikt raken. Meer recentelijk is de Commissie in kennis gekomen van tien dodelijke ongevallen, tussen 2008 en 2010, waarbij kinderen van tussen de 15 en 36 maanden oud betrokken waren in Ierland, Finland, Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Turkije. In de Verenigde Staten zijn vanaf 1999 119 dodelijke ongevallen en 111 bijna-dodelijke ongevallen vanwege raambekleding met koorden

gemeld. In Canada zijn vanaf 1986 28 dodelijke en 23 bijna-dodelijke ongevallen in verband gebracht met dergelijke producten. In Australië zijn vanaf 2000 ten minste tien kinderen om het leven gekomen doordat zij in een zonweringkoord verstrikt raakten. ⁽³⁾ Deze cijfers geven echter slechts een deel van het probleem weer, aangezien veel van dergelijke ongevallen niet worden gemeld. ⁽⁴⁾

- (5) Onderzoek wijst uit dat de meeste dodelijke ongevallen door gordijnkoorden in de slaapkamer plaatsvinden en dat het daarbij kinderen tussen 16 en 36 maanden oud betreft. In meer dan de helft van de gevallen gaat het om een kind van ongeveer 23 maanden oud. Hoewel kinderen op die leeftijd volledig mobiel zijn, is het voor hen moeilijk om zichzelf te bevrijden als ze verstrikt raken in de koorden, omdat hun hoofd nog steeds meer weegt in verhouding tot hun lichaam in vergelijking met volwassenen, en hun lichaamsbeheersing nog niet volledig ontwikkeld is. Bovendien is hun luchtpijp nog niet volgroeid, waardoor die smaller en minder stevig is dan bij volwassenen en oudere kinderen, zodat ze eerder stikken als hun nek omstrengeld is geraakt. ⁽⁵⁾
- (6) Europese standaard EN 13120:2009 bevat prestatie-eisen, inclusief veiligheidseisen, voor aan de binnenzijde geplaatste zonwering. Sommige soorten zonwering die met de ongevallen in verband worden gebracht, vallen echter niet binnen het toepassingsgebied van deze norm.
- (7) Europese standaard EN 13120:2009 betreft zowel handmatig als elektrisch bediende aan de binnenzijde geplaatste zonwering; de elektrisch bediende zonwering valt ook onder Richtlijn 2006/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende machines ⁽⁶⁾. Deze richtlijn voorziet echter niet in veiligheid van kinderen in verband met het specifieke gevaar voor verwurging en is niet van toepassing op handmatig bediende zonwering met koorden.
- (8) Een elektrische bediening kan de risico's vanwege de bedieningskoorden wegnemen, maar niet de risico's die kleven aan de verbindingskoorden.
- (9) Andere raambekledingen met gevaar veroorzakende vrijhangende koorden vormen een soortgelijk risico voor kinderen.

⁽¹⁾ PB L 11 van 15.1.2002, blz. 4.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/consumers/reports/rights_child_safety_prod.pdf

⁽³⁾ <http://www.ocba.sa.gov.au/productsafety/warning/blindcords.html>

⁽⁴⁾ <http://www.cpsc.gov/CPSC/PUB/PREREL/PRHTML97/97136.html>

⁽⁵⁾ <http://www.rospa.com/about/currentcampaigns/blindcords/>

⁽⁶⁾ PB L 157 van 9.6.2006, blz. 24.

- (10) Meldingen van ongevallen vanwege koorden noemen inwendige verstikking als overlijdensoorzaak. De bestaande Europese normen voor raambekleding en zonwering bevatten geen eisen voor de aanpak van dit risico.
- (11) Om het risico op verkeerde installatie of het nalaten van installatie te dekken, moeten fabrikanten het ontwerp van het beveiligingssysteem of van de raambekleding verbeteren, zodat het product niet kan worden gebruikt als het beveiligingssysteem niet naar behoren is aangebracht.
- (12) Derhalve moeten veiligheidseisen worden vastgesteld om ervoor te zorgen dat aan de binnenzijde geplaatste zonwering en andere raambekleding met koorden intrinsiek veilig voor kinderen zijn, waarbij de risico's op verwurging of inwendige verstikking als gevolg van toegankelijke koorden en kleine onderdelen worden uitgesloten.
- (13) Naast eisen met betrekking tot de veilige bediening van raambekleding en zonwering met koorden, moeten ook eisen en productveiligheidsinformatie voor de beveiligingssystemen worden opgesteld.
- (14) De in dit besluit vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het comité dat is opgericht bij artikel 15 van Richtlijn 2001/95/EG en het Europees Parlement noch de Raad hebben zich daartegen verzet.
- c) „gevaarlijke lus”: een lus of een vrijhangend(e) koord, ketting of iets soortgelijks, al dan niet in combinatie met stof, over het hoofd of rond de nek van een jong kind passend, waardoor een gevaar voor verwurging ontstaat;
- d) „beveiligingssysteem”: een systeem of ontwerp dat kleine kinderen beschermt tegen het risico op verwurging door bijvoorbeeld het vormen van een gevaarlijke lus in het koord of de ketting te voorkomen, de gevaarlijke lus te breken, het koord of de ketting te ontspannen na het ontstaan van de gevaarlijke lus of als het koord of de ketting met gewicht wordt belast, het koord of de ketting ontoegankelijk voor kinderen te maken, te voorkomen dat de koorden verstrikt raken;
- e) „toegankelijk(e) koord(en), ketting(en), kogeltjesketting(en) of soortgelijke producten”: koord(en), ketting(en), kogeltjesketting(en) of soortgelijke producten die blootgesteld zijn aan de voor-, achter- of zijkant van de zonwering of raambekleding en die kunnen worden beetgepakt of bediend door jonge kinderen, waardoor een gevaar voor verwurging ontstaat. De hoogte wordt niet beschouwd als een beperking van de toegankelijkheid.

Artikel 2

De veiligheidseisen voor aan de binnenzijde geplaatste zonwering, raambekleding met koorden en beveiligingssystemen waaraan de Europese normen overeenkomstig artikel 4 van Richtlijn 2001/95/EG moeten voldoen, worden vastgesteld in de bijlage bij dit besluit.

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:

- a) „aan de binnenzijde geplaatste zonwering”: een product voor raambekleding dat op een plaats aan de binnenzijde van een gebouw is bevestigd;
- b) „raambekleding met koorden”: een product voor raambekleding, anders dan een aan de binnenzijde geplaatste zonwering, met vrijhangende koorden. Raambekleding kan aan de buitenzijde van een raam, tussen twee raampanelen of voor een raam worden geplaatst;

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Gedaan te Brussel, 27 juli 2011.

Voor de Commissie

De voorzitter

José Manuel BARROSO

BIJLAGE

Veiligheidseisen voor aan de binnenzijde geplaatste zonwering, raambekleding met koorden en beveiligingssystemen

1. TOEPASSINGSGEBIED

De in dit document beschreven veiligheidseisen zijn van toepassing op alle aan de binnenzijde geplaatste zonwering en raambekleding met koorden, ongeacht het ontwerp of de aard van de gebruikte materialen, zoals:

- jaloezieën;
- rolgordijnen;
- lamellengordijnen;
- plisségordijnen;
- vouwgordijnen;
- vouwgordijnen van het type Austrian of Festoon blind;
- paneelgordijnen;
- shutters;
- roljaloezieën.

Gordijnen, horren en tussen de dubbele beglazing bevestigde zonwering, die worden bediend met koorden, kettingen, kogeltjeskettingen en dergelijke, toegankelijk zijn en een gevaarlijke lus kunnen vormen, vallen eveneens onder deze eisen.

Deze veiligheidseisen zijn in elk geval van toepassing op kinderen („jonge kinderen”) van 0 tot en met 42 maanden oud.

2. EISEN

Bij het bepalen van de prestatie-eisen voor aan de binnenzijde geplaatste zonwering en raambekleding met koorden is het van groot belang de redelijkerwijs voorzienbare gebruiksomstandigheden voor ogen te houden, evenals de mogelijke gevaren voor kinderen van toegankelijk(e) koord(en), ketting(en), kogeltjesketting(en) en dergelijke.

Om het risico op verwurging en inwendige verstikking te verminderen moet aan de binnenzijde geplaatste zonwering (en raambekleding met koorden) een intrinsiek veilig ontwerp hebben. Alle mogelijke, op de laatste stand van de techniek en technologie gebaseerde, maatregelen moeten bij het veilig ontwerp van een product in aanmerking worden genomen, voor het gebruik in alle redelijkerwijs voorzienbare omgevingen waar kinderen kunnen komen of aanwezig zijn, zoals woningen, hotels, ziekenhuizen, kerken, winkels, scholen, kinderdagverblijven en openbare gebouwen in het algemeen. Zonwering en raambekleding die geplaatst is in kantoorgebouwen en andere locaties die van oorspronkelijke bestemming veranderd zijn en waar kinderen aanwezig zouden kunnen zijn, valt ook de onderhoudseisen.

Aan de binnenzijde geplaatste zonwering en raambekleding die voorzien is van toegankelijk(e) koord(en), ketting(en), kogeltjesketting(en) en dergelijke, moet aan de volgende minimumeisen voldoen:

1. koorden, kettingen, kogeltjeskettingen en dergelijke mogen geen gevaarlijke lus vormen;
2. indien het ontwerp van het product het risico op het vormen van een gevaarlijke lus niet uitsluit, moet het product van een passend beveiligingssysteem worden voorzien om het risico op verwurging tot een minimum te beperken;
3. het beveiligingssysteem moet een integrerend deel van het product zijn;
4. beveiligingssystemen die geen integrerend deel van het product zijn (zoals een klamp of een wig) moeten aan het bedieningskoord of de bedieningsketting van de zonwering of raambekleding voormonteerd zijn. Bovendien moet op het beveiligingssysteem duidelijk zichtbaar een waarschuwing zijn aangebracht. De waarschuwing moet ten minste bestaan uit: „Kinderen kunnen verwurd raken als dit beveiligingssysteem niet aangebracht is. Lees de gebruiksaanwijzing goed en monteer het product volgens de gebruiksaanwijzing. Gebruik het beveiligingssysteem altijd, zodat koorden of kettingen buiten het bereik van kinderen blijven”.
5. indien aanwezig, moet het beveiligingssysteem tegen het bedienen door jonge kinderen bestand zijn. Bovendien mag het beveiligingssysteem geen gevaar voor lichamelijke verwondingen bij kinderen opleveren als gevolg van bijvoorbeeld scherpe randen, uitstekende delen of beknelling van vingers. Het beveiligingssysteem moet eveneens onderworpen zijn aan duurzaamheids- en slijtageproeven en moet bestand zijn tegen veroudering door weersomstandigheden. Er mogen geen kleine onderdelen van het beveiligingssysteem los kunnen raken waardoor het kind zou kunnen stikken;

6. van koorden, kettingen, kogeltjeskettingen en dergelijke mogen geen kleine onderdelen losraken waardoor het kind zou kunnen stikken.

3. PRODUCTVEILIGHEIDSINFORMATIE

Op de plaats van verkoop moeten op de verpakking, het product en in de gebruiksaanwijzing duidelijke en ondubbelzinnige waarschuwingen zijn aangebracht. De waarschuwingen moeten ten minste bestaan uit:

- „Jonge kinderen zijn verwurd als gevolg van lussen in trekkoorden, kettingen en banden en koorden voor het bedienen van het product”;
- „Houd koorden buiten het bereik van kleine kinderen om verwurging en verstrengeling te voorkomen. De koorden kunnen om de nek van het kind verstrengeld raken”;
- „Plaats bedden, kinderbedjes en meubilair niet in de buurt van koorden van raambekleding”;
- „Knoop koorden niet aan elkaar vast. Let erop dat koorden niet in elkaar draaien en een lus vormen”.

Deze waarschuwingen moeten zijn voorzien van het juiste pictogram.

De naam of het handelsmerk van de fabrikant of de importeur en de professionele installateur (indien aanwezig) moet eveneens op het product worden getoond.

In de verpakking moeten instructies voor de montage, de installatie en het veilig gebruik van de zonwering of raambekleding (met inbegrip van het beveiligingssysteem) aanwezig zijn.

4. EISEN AAN VOOR VERVANGING BEDOELDE BEVEILIGINGSSYSTEMEN

Aan de binnenzijde geplaatste zonwering of raambekleding met koorden die is voorzien van het daarbij behorende beveiligingssysteem moet voldoen aan de in deel 2) genoemde eisen.

Het beveiligingssysteem moet worden voorzien van de volgende waarschuwingen, informatie en handleidingen:

- de naam of het handelsmerk van de fabrikant of de importeur en de professionele installateur (indien aanwezig);
 - de handleiding: *„Lees deze handleiding aandachtig alvorens het beveiligingssysteem te monteren en te gebruiken. Kinderen kunnen verwurd raken als het beveiligingssysteem niet op de juiste wijze is gemonteerd. Bewaar deze handleiding voor latere raadpleging”. „Het gebruik van aanvullende beveiligingssystemen helpt het risico op verwurging te verminderen maar biedt geen volledige zekerheid”;*
 - de handleiding: *„Test het beveiligingssysteem indien het niet regelmatig gebruikt” en „Vervang een defect beveiligingssysteem”;*
 - een waarschuwing dat het losraken van kleine onderdelen ertoe kan leiden dat kinderen er in stikken;
 - informatie over de soort aan de binnenzijde geplaatste zonwering of raambekleding waarvoor het product is ontworpen en getest;
 - informatie over het gebruik (het doel, eventuele beperkingen van het beveiligingssysteem);
 - nauwkeurige instructies voor de juiste montage en plaats van het beveiligingssysteem. Indien speciaal gereedschap nodig is, moet dat door de leverancier van het beveiligingssysteem worden meegeleverd;
 - de handleiding moet ook pictogrammen bevatten om de begrijpelijkheid te vergemakkelijken;
 - alle overige informatie voor een veilig gebruik.
-